

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (Обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм. бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр.73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр.14, 79 и 80 от 2015 г., бр.15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г., бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г., бр. 17, 28, 44, 60, 89 и 98 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 22 от 2022 г., бр. 8 и 67 от 2023 г. и бр. 39 и 79 от 2024 г.)

1. Причини, които налагат приемането на законопроекта:

Причините, които налагат изготвянето на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), са свързани с необходимостта в закона да бъдат въведени изискванията на Регламент ЕС 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекса на шенгенските граници), в който е предвидено премахване на граничния контрол на лица, които пресичат вътрешните граници между държавите членки и са установени правила за граничния контрол на лицата, които пресичат външните граници на Съюза. След 31.03.2024 г. тези правила са пряко приложими за Република България. Съгласно регламента, престоят на граждани на трети страни на територията на Република България започва да се счита за престой на територията на Шенгенското пространство и в тази връзка със законопроекта е предвидено общо правило за престой съгласно Кодекса на Шенгенските граници.

2. Цели, които се поставят с приемането на законопроекта:

Цели се прецизиране на условията за влизане и издаване на виза, като се съблюдават правилата за престой на гражданите на трети страни на територията на Шенгенското пространство, въз основа на притежаване на виза, единна виза за краткосрочно пребиваване или при условията на безвизов режим за краткосрочно пребиваване за не повече от 90 дни в рамките на последните 180 дни на територията на други държави членки;

Разписват се правила по отношение на удължаване срока на валидност и/или продължителността на престоя на издадени шенгенски визи при форсмажорни обстоятелства или по причини от хуманитарен характер, които възпрепятстват чужденеца да напусне територията на държава членка преди изтичане на срока на валидност или на разрешената с визата продължителност на престоя;

Прецизират се разпоредби, относими към основанията за налагане на принудителни административни мерки за връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна и забрана за влизане и пребиваване на територията на държавите членки на Европейския съюз;

Предлага се въвеждане на забрана за напускане на Република България от малолетни / непълнолетни лица с обичайно местопребиваване в страната, за които е постановено съдебно решение по реда на чл. 127б от Семейния кодекс;

Предвижда се промяна, с която ще се създаде правна възможност, сигнал за забрана за напускане по чл. 32, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2018/1862 да се въвежда в

Шенгенската информационна система, въз основа на влязло в сила съдебно решение, постановено по реда на чл. 127б от Семейния кодекс.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Приемането на проекта на ЗИДЗЧРБ не води до необходимост от осигуряване на допълнителни финансови средства.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Със законопроекта ще се въведе общото правило за престой на граждани на трети страни на територията на Шенгенското пространство съгласно Кодекса на Шенгенските граници. Ще се прецизират условията за влизане и издаване на виза, необходима за разрешен престой, като ще се въведат и правила по отношение на удължаване срока на валидност и/или продължителността на престоя на издадени шенгенски визи при форсмажорни обстоятелства или по причини от хуманитарен характер, които възпрепятстват чужденеца да напусне територията на държава членка преди изтичане на срока на валидност или на разрешената с визата продължителност на престоя. Ще се прецизират разпоредбите, относими към основанията за налагане на принудителни административни мерки за връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна и забрана за влизане и пребиваване на територията на държавите членки на Европейския съюз. Ще се въведе забрана за напускане на Република България от малолетни / непълнолетни лица с обичайно местопребиваване в страната, за които е постановено съдебно решение по реда на чл. 127б от Семейния кодекс. Ще се създаде правна възможност, сигнал за забрана за напускане по чл. 32, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2018/1862 да се въвежда в Шенгенската информационна система, въз основа на влязло в сила съдебно решение, постановено по реда на чл. 127б от Семейния кодекс.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта се предвижда осигуряване на изпълнението на европейски нормативен акт, който е пряко приложим от държавите членки.